

מסורת הש"ס

(א) (ונחיש ד: ערכין ד: גזיר
נח:), (ב) (לקמן ח:), (ג) (פי'
על זה תמצא בפירוש רש"י
לקמן ח:), (ד) (שמות כא),
(ה) (עין תוספות סנהדרין
מה, ד"ה מה).

גליון הש"ס

[illegible]

מוסף רש"י

בפרומביא. רסן (לדמן)
 רבוב. אשקליטא
 (לשם) בין לרב בין
 לשמואל היינו בור.
 דא נמי תחילת עשייתן
 למק, דהוה ליה לאסוקי
 אלעמיה דסופו ליפול כרוז
 תורה (לדמן ו.).

דבינו חנאל

[illegible]

גלגל. היינו שן שפעמים מגולה ופעמים מכוסה וכמצי ביה יצטרך.
ישנה אחרינה גלגל זה רשי שהשן מכפרת למאכל ונעשית גלגל
מנו גלגלי אדם וגלגלי בהמה: **אדי** ואדי. ושלה וביער מרזיחו
שן ושלה אחת לחיוביה היכא דלא
ואכלה עורגה וסופו לחזור וללחם
גלגל לא כחתלה וביער היינו היכא
מכלילא קרנה דמשמע וביער שמבשר
גמרי. *ואי קשיא היכא מזלי למימר
אדי ואדי ואי הא דמכלילא קרנה
הא דלא מכליל ליכתוב חד להיכא
הא מכליל ללחיבי וביש היכא דכליל
אדי ואדי מכליל אכל לא מכליל לא
היכא דמכליל ללחיבי ודאי אדי ואדי
שן אי לאו דכתב רחמנא משלחי
גלגל: **הסור**: מה רגל לא שנה כו'.
היכא לא כתיב ביה ובער: מה שן
לא שנה כו'. דהא לא כתיב ביה
שילח: או הא או הא או רגל משום
הסוקא מזלי. אכל שן לא: או שן
ששן דש הגאה הסיווקא. אכל
רגל לא: מהי. שן ורגל שקלין
שן שן: או חמור מה ששרי בשנייה
שן כן דל חמור: ויבאו שנייה.
ושלח: דכי מנייהו פסקא. דלא
ייתי ובער הא שנייה שין: *אפטרק.
גלגל וביער דלי מפקת מושלח היה
ומינה הני מילי היכא דשלחי איהו
כיונה לרעות בשרה חזירו אכל
וזולא ממילא לא: קמ"ל. ובער ודיון
ונפקא לן שן דלמלילא מוכער אחי
גלגל וילפח מנייה: *נתפכה בכולל
הנאפה. והפילו או טינפה פירות
הנאפה *שנתגלגלה עליהן כדריך
ופוסט ומתורסי דהיינו דומיא דשן
רשי הגאה להיכא: *ומאי שנה שן.
הנהך דקא מוקמת מילתיה דרב פפא
מולדה דשן ורגל: כל היק דרך
ליזון שנה בכיונה הו מולדה דרגל
והיכא מזלי ואין כיונהו להיכא:
בשערה. שערהו כליל בשערה
גדרתן ושבתן: **מאי שנה רגל**.
מחייב דהיק מזלי כו': **אב שערה**.
זעמון *שפסח היינו אב דנפק
דכור להמית: וזה אב לנוקם. דלם
פל שור בבור תשעה עור שפסור
ועל הכור ואם הווק חייב ואב הוא
הוא מדיקוף דקרא נפקא מדמתיב
המת יהיה לו דמשמע שור שערה
דנפק מוקלי הוא חייב במיתה השור
וא צרי מהכי במיתה לא חייב הא
ונוקין ממתיב. ישנה אחרינה סוף
ויקף זה אב למיתה וזה אב לנוקין
שן יחי דנפיק לן מקרא שור
שערה למיתה נפקא לן שור ט'
נוקין דמתיב) ופל שמה שור או
ומור משמע בין מה וכן הווק בעל
ומור ישלם מיתה אש מה השור
ומור רבנן גבור וטובא שפסור דלא
ונחתם הכור מה דאין בו כדי להמית
ואל הווק חייב דבור תשעה בר
נוקין הוא: **אבנו** או סמינו שהניחן
דשום הרביס. ומתקן כן
דאפקרינהו. שהפקרין ומתן ברשות
שפסור. דפליגי בפרק הממון את הכד (לקמן דף סא:)
ייצו דבור. דמריהו אמרו כל חקלה שהפקר נפקא לן
לדבור דמתיב י הכי שור חיובא
גלגל דמתיב י הכי שנה את פסיה (דף מט: ג.) שש
גלגל דמתיב י הכי שנה את פסיה (דף מט: ג.) שש

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא

এ

עין משפט
גר מצוה

[illegible]

תורה אור השלם

1. כי יבער איש שדה או
 קרע ושלח את עפרו
 ובער בשדה אתו מעט
 שדה ומעט כרמו
 שלו: שמות כז
 2. לכן הנני מביא רעה
 אל כל ירבעם וביתו
 וירבעם משחין בחרמיו
 עפר וקצוב בישראל
 ובביתו אחרי
 ירבעם כאשר יבער
 הנזל עד המה:
 מלכים א' י'
 3. אשריכם ורעי על של
 קים משלחי רגל השור
 ותחמור: ישעיהו כז
 4. מן ערב ולמחר ישלח
 קצב מירי וכן ברמות
 אשלה כם עם תמח דחלי
 וברום על כס
 5. בעל הבור ישלם כסו
 שבי לבכעלי ותמח הדד
 כ: שמות כח

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]

הא דלא סבביא קרנא. פ"ה שחט שעמיד ללמוח אבל לא כחמלה וקשה והא מכלילא קרנא שגם הכעלים הם יכולים לקצור אלא אייל שטנפה פירות להנאתה מכל מקום קרי ליה לקמן לטעופה פירות להנאתה מולדה מיון לפשטיה דקרא איירי באיליא דמכלילא קרנא*
והא דרבביא קרנא. וא"ל לאכלוב רחמנא ושילא ולא בעי וביער ויש לומר דהוא אמינא דקרא דשילא שלחו דלקמן: **דומיא ריגל.** וא"ל וינימא איפסא דכל דקרא דמקשא והחומה ג"מ באיסורא דכל בתמונה לא ואומר ר"מ דמדה היא בתורה לא שגא באיסורא ול"ש בממונא: וישן בחבות אשלה בם. אע"ג דאמרין בעלמא (בספרי פנחס ה'א'יט) דחומות שיש לתן ארס גנש ונחשכות וממיתות דהוי נשיה שהיא מולדה דקרא מכל מקום איירי גמי במחית רעוה שדרכו ואכלו להנאתן דמחרגמיין וכן בחיות וכן דמיה ברא ומיה בללל בהמה:

ס"ד אמינא ה"ט

היבא דשלח שלוחי.
וי השמח הא דפריך
דכחז רחמנא כאשר
א לאו הכי במאי מוקמית
א לשנויי דלעיל וי"ל
א דאלו לא נאמר ושלח
מכאשר יעבר הגלל וכי
איכא בריש איזוהו נשך
כ"מ דף סא):

ב וְאֵם מ' בְּרִיבִי: חֲמִמָּה
הַסֵּרָה (לְקַטֵּן דָּף ג' וְסָפֵי)
כִּי כִּי נָדִי לְהִימָע עֲשֶׂרָה
דִּסְתָם בּוֹר יֵשׁ ב' אִ"ב
נִזְדִּי קֶשֶׁה דִּהְכֵּא דְרִישׁ
וְיָעֵד דְּקִמְצוֹן פִּרְיָן
אִי אֵל לְמִיתָה חֹה אֵל
הַקּוֹטֵנ' נִדְפֵל שְׁמָה שׁוֹר
מִתּ בִּין הַחֹק אִ"ב כִּי
וְלֹא אֵלֶם הֹה יֵלֵא
אֲדָם מִתּוֹקֵן פִּ"כ גִּיחָה
סִי בּוֹר עֲמוּק הִרְבֵּה
וְהִסְתָּ הִיָּה לוֹ דֵּלִי לֹא
הֹה לְהִימָע כֹּל דְּקִטְלִי
כִּי כִּי לְמִיתָה אֵל חֲמִי
יִנְיָא דּוֹקָא בּוֹר וְלֹא שְׁמִי
רַח הַכְּמוֹס הוּא וְלֹהֲכִי
וְיִיָּהוּ וְהִי פִרְיָן לֹא מ'
חֲמִיב צִהֲדִי וְמִסְקִי אֲדָם
לְמִיתָה חֹה אֵלֶם לְמִתְּקִין
דְּבוֹר י' לֹא חֲמִיב צִהֲדִיא
מִכְּבָרָא מוֹמָמָה הִיָּה לוֹ
לְהִימָע וְקִסִּי לְהוֹ לִרְצֵן
בּוֹר מ' נְמִי הִיָּה אִפְרָא
לְמִתְּקִין כִּיֹּן דִּישׁ ב' כִּי
לְמִתְּקִין לֹא מִמְּעֻטְטִין אֲדָם
דְּוִנְסֵל שְׁמָה שׁוֹר אֵלֶם
בְּבוֹר י' וְיִזְרוֹשְׁלִי דְרִישׁ
לְמִיכְחֵב כִּי יִסְחָח אִישׁ
כִּי בּוֹר לֹא חֲמִיב בּוֹר
דְּבוֹר לְמִיתָה וְחֹה בּוֹר
לְמִתְּקִין לֹא מִמְּעֻטְטִין אֲדָם

אִי דַמְכִּיב בְּקֶרֶב נֶהְיָא
בֵּין אֲשִׁמּוּאֵל הֵינּוּ בּוֹר.
זו תורה להנלו ולא לחבטו
הבא חבטא ידיה הוא:
משורו
תקלה שהפקירה חייב:
אי

א עבוד מיתח, פ"י בור אם הוא עמ
הו אבות גינהו זה אב למיתה וזה א

ר ושלח זו הרגל לכן
השור והחמור מעמא
רגל השור והחמור
מת לה אי קרן כתיב
סד"א אידי ואידי
נא הא דלא מכליא
דאוקימנא ארגל שן
לן דומיא דרגל מה
קראנא ולא שגא לא
קראנא אמר מר יבער
כאשר יבער הגלל
רחמנא כאשר יבער
ו הכי כמאי אוקימנא
כתיב איצטריך סד"א
דאזיל ממילא הא
והשתא דאוקי אשן
גלל דומיא דשן מה
שלוחי ל"ש דאול
נא שלחה שלוחי לא
כתוב רחמנא ושילח
מע רגל ומשמע שן
משלחי רגל השור
ככתיב ושן בהמות
אי תידיה ה"א או הא
וצוי או שן דיש הנאה
הן ויבאו שניהם דהי
סד"א הנ"ל מילי
גלל אולא ממילא לא
מבאי היא בתחככה
פירות להנאתה מאי
ויוקן וממונך ושמירתו
נאה להויוקן וממונך
תולדה דשן כשן וכי
ה דרגל תולדה דרגל
בגופה דרך הילוכה
ה בשליף שעליה
ה כגון שבצוארה מאי
ממונך ושמירתו עליו
ממונך ושמירתו עליו
ל וכי קאמר רב פפא
בור מאי ניהו אילימא
כתיב ולא כתיב
יהיה לו אמר רחמנא
בכרן מיתה ט' נויקין
סוף וזה אב למיתה
אאבנו סבינו ומשא
והויוקן היכי דמי אי
לשמאל היינו בור
ואי

מנזקי דקרא דונפל לא
דהיינו בור עשר ולא
וא"ת הא רב אית
ו"ל דהתם משום דקרקע
עסקי כר"י ופתיחה

והמת יהיה לו וקים להו לרבנן ד' ט
ומת חייב פחות מ' שפחים חייב בגזי

מִתֵּן וּלְמַעַט הָאֲחֵר אִי אִמְשֵׁר לָךְ אֲלָא לְרִבּוּת אֵת שְׁנִיָּהּ [וּמִרְיָן] הוּא אֲמִינָא דַּעֲיָג דְּמִרְכָּה לְתַרְוִייהוּ הוּא אֲמִינָא